

Srečanje evropskih rejcev, ki pasejo in organizacij, ki jih zastopajo

Spoštovani,

populacije velikih zveri, predvsem medveda in volka, so se zaradi pretirane zaščite v evropski zakonodaji in ignoranci domače politike, v zadnjih letih skokovito namnožile. Slovenija je bila po vstopu v Evropsko unijo leta 2004, zaradi stika z dinarsko populacijo zveri v Kočevju, ena prvih, ki je čutila posledice teh neodgovornih politik. Pred tem smo v Sloveniji uspešno uravnavali številčnost zveri in »sobivanje« je bilo nekako vzdržno. V letu 2019 je peticijo proti širjenju zveri podpisalo 54 NVO s področja kmetijstva in gozdarstva. Ocenjujemo, da za zahtevami preko članov in njihovih družin stoji pol milijona Slovencev. Peticijo sem na povabilo odbora za peticije 5. decembra 2019 predstavil tudi v evropskem parlamentu.

Zveri se niso ustavile na mejah evropske unije, ampak »prodirajo« v samo jedrno Evropo. Z eskalacijo pokolov se prizadeti evropski rejci in njihove nevladne organizacije organizirajo in zahtevajo korenite spremembe.

Prizadeto podeželje ne more razumeti, da se v »civilizirani« Evropi dogaja taka krivica in genocid nad manjšino »staroselcev«, ki branijo svoj obstoj in svojo kulturo, ki so jo oblikovali v stoletnem razvoju pašništva. Ne morejo razumeti, da je Evrope polna usta človekovih pravic in dobrobiti živali po eni strani, po drugi pa dopušča neskončno trpljenje živali in psihično trpljenje rejcev, ko najdejo zjutraj še žive živali, ki vlečejo svoja čreva za seboj. Volk je zver, ki kolje daleč preko svojih potreb in trga žrtev pri živem telesu. Zaradi izgube strahu pred človekom, pa volkovi vedno pogosteje zahajajo tudi na osamljene kmetije, v vasi in celo mesta. V slovenskem prostoru razpršene poselitve prihaja do parjenja volka in psa. Volkulja v Savinjskem koncu, se je dve sezoni parila s psom, krdela mešancev pa so povzročala krvave pokole drobnice. Kljub zagotovitvi »strokovnjakov«, da medved in volk človeku nista nevarna, prihajajo vesti in posnetki raztrganih in ubitih ljudi po medvedu iz Romunije, pred nekaj dnevi sta dva volkova napadla sprehajalca v bližini Knina na Hrvaškem, ostanke njegovega psa pa so našli v bližini.

Kaj pravzaprav proži in vzdržuje euforijo zaščite zveri. Tragično je, da ta skrb za zveri ne izvira iz ljubezni do njih ali ljubezni do narave, okolja, ampak je v ozadju veliko davkoplačevalskega denarja s katerim se napajajo ozke skupine. Karizmatična narava velikih zveri je grobo zlorabljena za vzbujanje emocij in posledično javnega mnenja. Neodgovorna in nepoučena politika podlega prilagojenim strokovnim študijam, ki so prikrojene črpanju tega »Judeževega« denarja kot se pogosto sliši. Po velikih naporih mi je preko instituta dostopa do javnih podatkov uspelo pridobiti porabo javnih sredstev. Tu gre za desetine milijonov EUR brez odgovornosti. Je pa zanimivo, da naravovarstvene in »zvero« varstvene NVO niso med velikimi prejemniki javnega denarja. Podobno kot zveri same, so tudi te organizacije na nek način zlorabljene za oblikovanje javnega mnenja, preko tega pa vplivanja na politiko, ki deli denar glavnim akterjem. Zamerim pa tem »romantičnim« nevladnikom, da se pustijo zlorabljati in da v enaki meri ne ščitijo tudi domačih živali pred trpljenjem.

Vedelo se je, da je problem širjenja in rast številčnosti zveri, posebno volka, prisoten tudi v drugih državah članicah, ni pa prišlo do širšega vseevropskega sodelovanja. Na pobudo Francoskega združenja pa smo se 29. novembra 2022 blizu Lyona v Franciji zbrali predstavniki iz 11 evropskih držav. To so predvsem države, katerih rejci pasejo prosto, pretežno v alpskem svetu. Za to pašo je značilno, da je skromna, da se zato pase na velikih površinah in da je zaščita pred zvermi praktično nemogoča. Je pa paša za negovanje kulturne krajine in biotsko raznovrstnost nepogrešljiva.

Srečanje je potekalo pod geslom »REŠIMO ALPE« (Save the Alps). Na celodnevem, simultano prevajanem dogodku v štiri jezike, so bile predstavljene razmere v posameznih državah. Sam sem predstavil posodobljeno verzijo predstavitev, ki sem jo predstavil v evropskem parlamentu. Splošna ugotovitev je, da sobivanje volka in človeka v kulturni kmetijski krajini ni mogoče in je trošenje

davkoplačevalskega denarja za te namene velika potratnost. Velike razlike pa so v odnosu posameznih nacionalnih politik do zveri. Izstopajo skandinavske države, kjer vlade dajejo absolutno prednost ljudem in pašništvu. Oblikovane so tako imenovane cone brez volka (Wolfs free zones), ki zajemajo pretežno površino teh držav in kjer se odstrel volka lahko izvrši brez vsake odločbe. Dogodek je pritegnil veliko medijsko pozornost tako v Franciji kot drugih DČ.

Na koncu zasedanja je bila oblikovana resolucija, oz. poziv Evropski komisiji za ukrepanje, ki smo jo udeleženci slovesno podpisali.

Imel sem mandat za podpis s strani Sindikata kmetov Slovenije in Zveze društev ekoloških kmetov Slovenije. Vendar podpis jemljem tudi v imenu vseh slovenskih rejcev, ki svoje domači živali vseh vrst pasemo in tako prispevamo k njihovim dobrobitim. Podpis pa velja tudi za vse tiste slovenske državljanke, ki spoštujejo napore kmetov, da negujejo to prelepo slovensko kmetijsko krajino in ki razumejo njihovo skrb. Med nje vsekakor sodijo sprehajalci, pohodniki, planinci, kolesarji, gobarji, lovci, otroci, starejši in vsi, ki prebivajo v obrobni področjih.

Prevod resolucije v nadaljevanju spodaj!

mag. Stanislav Bergant, gorski ekološki kmet

Poziv Evropske zveze rejcev za znižanje zaščitnega statusa volkov

(Korigiran strojni prevod francoskega originala)

Spoštovane dame in gospodje,

Upravljanje volkov v zadnjih 30 letih izkazuje velik neuspeh. **Sobivanje volkov in človeka v naseljeni kulturni krajini je nemogoča.**

"Evropska zveza rejcev" se zato obrača na Evropsko komisijo in Stalni odbor Bernske konvencije, in zahteva izbris volka iz Priloge IV Direktive o habitatih in iz Priloge II Bernske konvencije. Opozarjamo na katastrofalno situacijo, ki je postala neobvladljiva in nesprejemljiva. Nobeni državi, ki so jo okupirale divje zveri, ni prizaneseno. Opustošenje in ogorčenje se širita zaradi pretirane zaščite velikih plenilcev, veliko močnejših od človeka, če slednji ni oborožen!

Nemogoče sobivanje, ki ga dokazujejo zgodovinska dejstva, tako na ljudeh kot na domačih živalih, bi moralo biti premislek pred kakršno koli odločitvijo o pretiranem varovanju, ki daje prednost razmnoževanju velikih plenilcev v poseljeni kulturni krajini, ki jo nekateri želijo spremeniti v divjino. Ne moremo razumeti odnosa odločevalcev do dela družbe, ki skrbi za prehransko varnost celotnega prebivalstva.

Vsiljevanje volkov pod krinko biotske raznovrstnosti popolnoma spregleda dejstvo, da se bogatejša biotska raznovrstnost ustvarja s pašo in obdelavo kmetijske kulturne krajine. Dokaz zato je, strategija »Zelenega dogovora« Evropske unije v Skupni evropski kmetijski politiki, ki daje ohranitvi pašnih in travniških površin poseben poudarek. Te površine so prednostno pomembne za doseganje okoljskih ciljev. **Evropska politika zaščite in širjenja zveri je v diametralnem nasprotju s cilji skupne evropske kmetijske politike.**

Da je agresivno vsiljevanje zveri v imenu biotske raznovrstnosti zlagano, dokazujejo dejstva, da je biotska raznovrstnost na območjih brez zveri zelo dobra. Po lastnem priznanju Komisije so pašne in travniške površine prednostna naloga ohranjanja – uvrščene so na rdeči seznam (7).

Trditev, da volkovi uravnavajo populacije divjih parkljarjev ne drži, saj praksa kaže, da so volkovi oportunisti in koljejo lažje ulovljive domače živali. Ko teh zmanjka povzročijo iztrebljanje populacij divjih vrst, kar ima za posledico hudo izgubo biotske raznovrstnosti. Za regulacijo številčnosti divjih parkljarjev (jelenjad, srnjad, gams, muflon, divji prašič) so na voljo drugi preizkušeni humanejši in učinkovitejši načini. V poročilu LCIE (1) je navedeno, **da je hibridizacija volka z domačim psom v kulturni kmetijski krajini neizogibna, kar pomeni, da taka politika ogroža tudi samega volka.**

Evropski komisar za okolje zavrača znižanje zaščite pred volkovi (2) z izgovorom, da imajo države članice dovolj manevrskega prostora, da bi hkrati zagotovile ohranitev velikih zveri in vzdrževanje trajnostnih kmetijskih praks. Dejstva nam kažejo, da je v vseh državah, ki so jih kolonizirali veliki plenilci kmetovanje povezano s pašo v nevarnosti. Če bi države res imele to možnost odstopanja od pretirane zaščite volkov, zakaj potem Komisija zavrača spremembo zakonodaje?

Prekomerna zaščita je neizogibno povzročila spremembo vedenjskih navad volka, vključno z izgubo strahu pred človekom, ki bi ohranil njegov resnično divji značaj in močno omejil plenjenje domačih živali. Ta odsotnost strahu povzroča neučinkovitost zaščitnih ukrepov, na katere se volk hitro prilagodi.

Študija INRAE (3), ki jo je izvedla francoska organizacija razkriva, da je 90 % čred napadenih v francoskih Alpah bilo zaščitnih. Dejstva kažejo, da gre pri zaščiti za grenak neuspeh take politike. Predlagani načini zaščite, ki ustvarjajo ogromne stroške za države, davkoplačevalce in rejce, predstavljajo tudi za ostale uporabnike prostora velike omejitve (sprehajalci, pohodniki, planinci, kolesarji, gobarji, lastniki psov in mačk), pojavljajo se poročila o napadih volka in medveda na človeka in hišne živali, mačke in pse.

Vse študije in predlogi o zaščitnih sredstvih pred zvermi so samo izguba denarja in časa, to traja že 30 let! **Ves denar, namenjen LIFE programom za preučevanje volkov, ne prinaša odgovora, in prav bi bilo če bi računsko sodišče raziskalo to finančno potratnost v korist volkov, ki ne potrebujejo pomoči za svoje razmnoževanje in širjenje.**

Pokolov domačih živali in napadov na ljudi je iz leta v leto več. Rejci pozdravljamo predpise in ukrepe za dobrobit domačih živali, zato ne moremo razumeti da civilizirana Evropa dopušča in celo vzpodbuja grozodejstva in trpljenje domačih živali. Ali bomo morali počakati, da boste vsi v Komisiji osebno prizadeti, da boste to razumeli, tako kot se je to zgodilo s predsednico gospo Von Der Leyen, ki danes žaluje za svojim ponijem, ki so ga ubili volkovi?

Svet Unije s predlogom za zavrnitev zahteve Švice ostaja neobčutljiv na tragedije, ki se odvijajo na podeželju vsak dan. Njegov glavni argument za to zavrnitev je, da znižanje ne bi bilo znanstveno utemeljeno (4), medtem ko je LCIE (1) v svojem poročilu navaja, da je stanje ohranjenosti volkov v Evropi nedvomno pozitivno. Argument Sveta je torej nedopusten! Poleg tega poročilo LCIE (1) iz leta 2022, na katerega se opira Svet, navaja zemljevide razširjenosti volka iz leta 2016, letna rast populacij volkov pa v nekaterih regijah Evrope dosega 30 %!

Številne državljanske peticije, pa tudi pobude evropskih poslancev iz Odbora za kmetijstvo (5) komisija ignorira. Še huje, ne upošteva se resolucije za revizijo varstvenega statusa plenilcev, ki so jo sprejeli poslanci Evropskega parlamenta (6) 3. maja 2018 z veliko večino, 82%! Ali bo tako tudi z resolucijo, ki jo je Evropski parlament sprejel ta četrtek, 24. novembra 2022 in zahteva zaščito kmetovanja in pašništva. **Z ignoriranjem realnosti na terenu stalnim avtoritarizmom Evropske komisije se krepi vse večji evroskepticism.**

Zaradi vseh teh razlogov smo zgroženi nad odločitvijo, sprejeto danes v Strasbourgu v okviru Bernske konvencije za zavrnitev zahteve Švice za znižanje stopnje zaščite volkov. **To ne zmanjšuje naše odločenosti v boju za človekove pravice in dobrobit domačih živali.**

Zato vas:

V imenu biotske raznovrstnosti in ohranjanja okolja,

V imenu prihodnosti proste reje ter vse kulture in znanja, ki jo obdajajo,

V imenu nam ljubih pokrajin, ki so jih oblikovale tisočletja paše,

V imenu pravice vsakogar, da brez strahu hodi po podeželju,

V imenu ohranjanja socialne in gospodarske strukture na podeželju,

V imenu spoštovanja do tistih, ki živijo in trpijo na fronti proti velikim plenilcem,

V imenu dobrobiti živali, preprečevanju njihovega trpljenja in kakovostne hrane,

prosimo, da nas po tem, ko ste nam prisluhnili, slišite in reagirate.

Lyon, 29. novembra 2022

- (1) Poročilo LCIE:
https://lci epub.nina.no/pdf/638036032684557257_LCIE%20CoE%20Wolf%20status%20report%202022.pdf
- (2) <https://www.euractiv.fr/section/agriculture-alimentation/news/la-commission-defend-son-approach-pour-la-protection-des-grands-carnivores-face-aux-plaintes-des-etats-člani/>
- (3) <https://www.inrae.fr/actualites/loup-elevage-bilan-27-ans-coexistence>
- (4) <https://www.agra.fr/agra-europe/loups-initiative-en-solitaire-au-parlement-europeen-pour-assouplir-les-regles-de-protection>
- (5) Pismo Sveta Evrope: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/IT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PC0543&from=EN>
- (6) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018IP0203&from=EN>
- (7) https://tourduvalat.org/wp-content/uploads/2017/11/rdb_press_release_16jan2017.pdf

Sledijo podpisi več kot 40 predstavnikov rejcev iz 11 evropskih držav (Francija, Nizozemska, Italija, Slovenija, Švica, Avstrija, Češka, Norveška, Belgija, Finska, Švedska)

